

- העותרים:
1. אפוורקי טספאיסיוס
 2. טספהיוט מדיו
 3. אלנעים מוחמד
 4. עוסמאן מוחמד עלי
 5. המוקד לפליטים ולמהגרים
 6. האגודה לזכויות האזרח בישראל

כולם ע"י עו"ד עודד פלר ו/או אבינעם כהן
מ"משנה" – המרכז הקליני למשפט וחברה
בית הספר למשפטים ע"ש חיים שטריקס
המסלול האקדמי המכללה למינהל
שד' יצחק רבין 7 ראשון לציון
טל': 052-2541763 ; פקס : 077-4701563
דוא"ל : odedfe@colman.ac.il

נ ג ד

- המשיבים:
1. נציבת בתי הסוהר
 2. מנהל "מרכז השהייה חולות"

ע"י פרקליטות המדינה
משרד המשפטים, ירושלים

בקשה דחופה לצו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו ביניים המורה למשיבים להסיר לאלתר את המיסוך הסלולרי מעל מרכז "חולות" וסביבתו, להפסיק את שיבושי הקליטה המכוונים באזור מרכז "חולות" ולהשיב את הקליטה באופן שתתאפשר לשוהים במרכז תקשורת טלפון, מחשבים ואינטרנט.

יצויין כבר בראשית הדברים, כי העניין שבבקשה זו עלה בעיקרי הטיעון מטעם העותרים מיום 7.5.2017 ובעיקרי הטיעון מטעם המשיבים מיום 8.5.2017. העותרים ציינו בעיקרי הטיעון מטעמם, שככל שהעניין לא יוסדר ושיבושי הקליטה המכוונים לא יופסקו, בכוונתם לפנות בעניין לבית המשפט הנכבד. בתשובת המשיבים לעותרים, שהוצגה גם במסגרת עיקרי הטיעון מטעמם, ובמגעים של אנשי שב"ס עם השוהים ב"חולות" נטעו המשיבים תחושה שהעניין עומד להסתדר, ומטעם זה הוא לא עלה בדיון בעתירה שהתקיים אתמול, 9.5.2017.

אלא שסמוך לאחר הדיון התברר לעותרים, שהעניין אינו מוסדר, ואיש מקרב הרשויות אינו יודע מתי יוסדר, ואם יוסדר כלל בזמן הקרוב. מכאן בקשה דחופה זו.

ואלה טעמי הבקשה:

1. עתירה זו מבקשת להבטיח לשוהים ב"חולות" גישה חופשית ורציפה לתקשורת באמצעות מחשבים ורשת אינטרנט סדורה, על מנת שלא יהיו תלויים אך ורק בטלפונים ניידים ובמחשבים אישיים המבוססים על תקשורת אינטרנט סלולרית. בעקבות הדיון הקודם ניתן ביום 4.4.2017 צו על תנאי בעניין פתיחת כיתות מחשב וחיבור לקשר אינטרנטי.
 2. בתשובתו לעתירה הדגיש שב"ס, כי ל"רובם המכריע של השוהים ישנם טלפונים סלולריים ולחלקם מחשבים ניידים. [...] בעידן הטכנולוגי הנוכחי, ההבדל בין מחשב נייד לבין מכשיר סלולרי "חכם" הטשטש עד מאוד, ויהיו שיגידו שנעלם כליל במרוצת השנים." (סעיף 7 לכתב התשובה). אלא שהתנהלות שב"ס בשבועיים האחרונים מלמדת, כי הוא אדיש לחלוטין לזכויותיהם של השוהים במרכז "חולות" בעניין זה, לאחר שניתק אותם כליל מתקשורת סלולרית, וכתוצאה – מתקשורת טלפון, מחשבים ואינטרנט. על רקע זה התחוור הצורך לפנות לבית המשפט הנכבד בבקשה כי יורה לשב"ס – כבר עתה – כי לא יפגע בזכותם של השוהים ב"חולות" לתקשורת טלפון, מחשבים ואינטרנט רצופה וסדורה. להלן נשוב ונפרט את הקורות בשבועיים האחרונים בעניין זה.
 3. לבקשת שב"ס, מאז ערב יום 27.4.2017 משובשת התקשורת הסלולרית באזור פתחת ניצנה. באזור יש מיסוד ואין קליטה של טלפון ואינטרנט. מפרסומים בתקשורת עולה שמדובר בשיבושים מכוונים שנועדו להגביל את התקשורת הסלולרית של אסירים פלסטינים ששובתים רעב בבית הסוהר קציעות. באזור מתגוררים מאות תושבים ישראלים במושבים הנסמכים על חקלאות ותיירות, ושיבוש הרשתות הסלולריות פגע בהם, במערך ההשקיה וברפתות פגיעה של ממש. בשבוע שבעבר אירעו באזור ארבע תאונות – שלוש תאונות דרכים ותאונת עבודה – ובהיעדר תקשורת סלולרית עבר זמן רב יחסית עד שהצליחו לקרוא לכוחות ההצלה.
 4. 1,700 מבקשי המקלט המוחזקים בכפייה במרכז "חולות" הם הקבוצה הגדולה ביותר המתגוררת באזור, ועבורם טלפון סלולרי מהווה אמצעי קשר מרכזי וכמעט יחיד עם העולם שבחוץ. הפגיעה הן בתושבים הישראלים והן במבקשי המקלט באזור היא פגיעה חמורה ודרקונית. איש לא הביא בחשבון שבהיענות לבקשת שב"ס לשבש את התקשורת הסלולרית נפגעים רבים שכל חטאם הוא מגורים, מרצון או שלא מרצון, בקרבת בית הסוהר.
 5. בשל המיסוד לא היתה למבקשי המקלט דרך ליצור קשר ולספר על כך. הדברים הגיעו לידיעת האגודה לזכויות האזרח בישראל רק ביום 3.5.2017, והאגודה פנתה מיד לשר לביטחון פנים וליועץ המשפטי לממשלה בעניין. גם ראש המועצה האזורית רמת הנגב, ערן דורון, פנה באותו היום לראש הממשלה ולשרים בעניין.
- העתק פניית האגודה לזכויות האזרח בישראל צורפה לעיקרי הטיעון מטעם העותרים וסומנה ב'.
- העתק פניית יו"ר המועצה האזורית רמת הנגב צורפה לעיקרי הטיעון מטעם העותרים וסומנה ג'.

6. למחרת הוסר המיסוך מעל טלפונים של תושבים ישראלים בתחומי חלק מהיישובים. למיטב ידיעת העותרים, אין כיום בעיית קליטה של תושבים ישראלים באזור. עם זאת, מבקשי המקלט נותרו ללא קליטה. מזה כמה ימים שהם צועדים במאותיהם קילומטרים במדבר לפתחיהם של היישובים, על מנת לנסות למצוא אות. שב"ס, האחראי לשלומם ולרווחתם של השוהים ב"חולות", הוא שיוס את הפגיעה בהם תוך אדישות מוחלטת לה. איש מטעם שב"ס אף לא טרח משך כמה ימים להסביר למבקשי המקלט ב"חולות" מה אירע ומדוע אין קליטה סלולרית, ורבים נבהלו וסברו שמדובר בצעד שמכוון נגדם. ביום חמישי, 4.5.2017, ערכו מבקשי מקלט הפגנה. בהמשך לכך הם פתחו בשעות הצהריים בשביתה וסרבו להיכנס לחדרי האוכל. השביתה נמשכה עד למחרת בבוקר, אז הגיע לראשונה נציג מטעם שב"ס לשוחח עימם על כך. נציג שב"ס לקח את רשימת מספרי הטלפון של השוהים ב"חולות" על מנת לטפל בהסרת המיסוך.

7. משהעניין לא נפתר פנתה האגודה ביום שישי, 5.5.2017, גם לב"כ המשיבים וביקשה מעורבתו. ב"כ המשיבים השיב לפנייה ביום ראשון, 7.5.2017, ומסר, כי הנהלת מרכז "חולות" פנתה כבר ביום 5.5.2017 לשוהים במרכז על מנת לרכז את רשימת מספרי הטלפון הניידים שברשותם, וזאת כדי להבטיח שלא ייחסמו עוד. על פי הטענה, המספרים הועברו לידי "הגורמים הצריכים לעניין" ביום 7.5.2017. עוד נמסר, כי להערכת גורמי המקצוע מטעם שב"ס, בתוך ימים תוסר החסימה מכלל מספרי הטלפון שהועברו.

העתק מכתבו של ב"כ המשיבים צורף לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים וסומן **מש/2**.

8. העותרים סברו שבכך בא העניין על סיומו. אלא שלדיון בעתירה, שהתקיים אתמול, 9.5.2017, הגיעו כעשרים שוהים ממרכז "חולות", ובתום הדיון מסרו לב"כ העותרים כי הקליטה הסלולרית במרכז לא שבה, והם עודם מנותקים (בשל המרחק ממרכז "חולות" לבית המשפט הגיעו השוהים לדיון לאחר שהחל, וקודם לכן לא יכלו ליצור קשר עם ב"כ העותרים בשל העדר קליטה). בירור קצר העלה שחרף האמור בתשובתם של המשיבים העניין לא הוסדר, ואיש מקרב הרשויות אינו יודע מתי יוסדר, ואם יוסדר כלל בזמן הקרוב.

9. שוהים ב"חולות", שהגיעו לדיון, מסרו בו במקום תצהירים אודות הקורות אותם בהיבט זה בשבועיים האחרונים. נביא שניים מהם.

מר הגוס טקאלה מעיד:

"אני שוהה בחולות מחודש אוקטובר 2016. בכל הזמן הזה הדרך היחידה שלי להיות בקשר עם כל מי שיקר לי היא הטלפון הנייד שלי. ביום חמישי בלילה (27.4) פתאום הפסיקה הקליטה בטלפון ובאינטרנט. פניתי ביחד עם עוד אנשים לסוהרים לשאול למה פתאום אין קליטה. אמרו לנו שהם לא יודעים. חלפו כמה ימים והעניין לא הסתדר. כל פעם הלכנו לסוהרים והם כל פעם אמרו שלא יודעים מה הבעיה. אחרי שעבר שבוע ולא קיבלנו תשובה, רצינו להודיע לאנשים מחוץ למתקן שיש לנו בעיה. הלכנו ברגל למקום שבו יש ישוב ישראלי, שם היתה קליטה. שלחנו הודעה בפייסבוק שאנחנו מנותקים מהעולם. רצינו שאנשים מחוץ לחולות ידעו שקורה לנו משהו.

ביום שישי (5.5) הסוהרים אמרו לנו לרכז ברשימה את מספרי הטלפון שלנו. עשינו את זה ונתנו להם. הם הבטיחו שעד יום שלישי (9.5), לכל המאוחר, הבעיה תיפתר. היום בבוקר לא היתה עדיין קליטה בחולות. השארתי ללא יכולת להתקשר החוצה או לקבל שיחות ומסרים מכבידה עליי מאוד. למשל, פניתי לעורך דין וביקשתי שיטפל בעניין פיצויים מעבודה. הוא יחשוב שנעלמתי סתם כך. אני בטוח שיש אנשים שמחפשים אותי ודואגים כי הם לא יכולים למצוא אותי."

מר עומר חסן מסמר מוסיף ומספר :

"ביום 27 באפריל בלילה נותק הטלפון הנייד שלי. מאז אין קליטה – לא טלפון ולא אינטרנט. אני מנוי של חברת אורנג' (פרטנר), ולא יכולתי ליצור קשר כדי לברר מה הבעיה. מהר מאוד התברר שכל השוהים ב"חולות" נותקו מתקשורת סלולרית. פנינו לסגן מנהל "חולות" ולמנהל לשכת רשות האוכלוסין וההגירה ונאמר לנו שגם הם מנותקים. לא ידעו להסביר לנו מדוע. מאז העניין נמשך. ביום 4 במאי – שבוע מאז שהתחיל הניתוק – ערכנו הפגנה, וזאת משום שלא הסבירו לנו מה קורה, והטלפונים נותרו מנותקים. בנוסף, סירבנו להיכנס לחדר האוכל. למחרת, ביום 5 במאי, פנו אלינו וביקשו לקבל את המספרים שלנו. מסרנו את המספרים, ואולם עד עתה לא חוברנו מחדש. הניתוק קשה. אי אפשר ליצור קשר עם אנשים בחוץ – לא בענייני בריאות, לא כדי לדבר עם בני משפחה. אנחנו לא מעודכנים באופן שוטף בחדשות. "חולות" נמצא רחוק, ואין לנו קשר שוטף עם אנשים בחוץ. אנשים מודאגים מאוד לגבי בני משפחה שלא הצליחו לשוחח איתם, ומתוסכלים מהמצב."

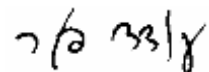
העתקי התצהירים מצ"ב לבקשה זו.

10. על חשיבותו של קשר מחשבים ואינטרנט עמדו העותרים בהרחבה בעתירה. המשיבים, מצידם, סברו, כאמור, שדי בתקשורת סלולרית (סעיף 7 לכתב התשובה). אלא שבעוד הם מצהירים על נכונותם לבחון הפעלת כיתות מחשבים, נטלו את אמצעי התקשורת הקיימים מן השוהים ב"חולות". לאדישות לפגיעה בשוהים ולתוצאותיה נלוותה התעלמות מן הזיקה הישירה שיש לפעולתם של המשיבים על העתירה ועל התביעות הגלומות בה. את התושבים הישראלים המתגוררים באזור חיברו הרשויות לתקשורת. את 1,700 מבקשי המקלט השוהים ב"חולות" בעל כורחם – לא. בית המשפט הנכבד יתבקש ליתן צו ביניים ולהורות למשיבים כי לא יפגעו בזכותם של השוהים ב"חולות" לתקשורת טלפון, מחשבים ואינטרנט רצופה וסדורה, ובתוך כך להבהיר להם שזכויות האדם של השוהים ב"חולות" אינן נופלות במאום מזכויותיהם של התושבים הישראלים באזור.

10 במאי 2017

אבינעם כהן, עו"ד

עודד פלר, עו"ד